

Стево Чутурило: допринос развоју читаоница и школском библиотекарству

др Наташа Иветић

Библиотеке и идентитет

Панчево, мај, 2019.

Стево Чутурило (1846–1939)

- ▶ знаменита личност српске културне историје и библиологије – уџбеници, публицистика, преводаштво, посрбе, беседништво
- ▶ репрезентативан пример ангажованог интелектуалца – грађанска удружења и културне институције
- ▶ активно настављао културолошку мисију у свим просторима у којима је живео и стварао – 4 државе, 20 градова

Читаонице

- ▶ „...читањем новина долазе до сазнавања догађаја који се збивају по свијету, а дружењем међусобним да се развијају одношаји нашега друштвенога живота и да се начини средиште од људи, који ће својом иницијативом подстицати наше грађанство и наше становнике на дјела и предузећа, од којијех може бити користи за ову земљу.”

Народна читаоница, Оточац

- ▶ оснивачки састанак 1873.
- ▶ Грађанска школа
- ▶ правила рада – Частек
- ▶ *Застава, Глас Црногорца*
- ▶ певачко друштво Србија / Било

Народна читаоница, Оточац

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

НЕДЕЉНИ ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

НА ЦЕТНИЉУ, У СУБОТУ 21. АПРИЛА (3. СВИЊЊА) 1873.

ГОДИНА I.

БРОЈ 1.

ЦЕНА ЈЕ ОВА

за Душуро-Угарску	12 шр.
за Душуро-Угарску	4 "
за четвору година	3 "
за једнак месец дана	1 "

за Србију:

за четвору	12 шр.
за четвору 120 гроша, на четири година 60 гроша,	
а за четвору година 30 гроша четири.	

ЗАСТАВА.

У НОВОМЕ САДУ, У СРЕДУ 10. (22.) ЈАНУАРА 1873.

БРОЈ 4.

Државна се не одлучила против или иста
неје одлучила ни против или иста
а се одлучила против или иста
а се одлучила против или иста

ЛОНИС
изаша се уредничку, а уредничку и издању
административна „Застава“ у Новом Саду, у кући
код броја 11 и 12 у државној кући.

Уредник се одлучује се издати.

ГОДИНА VIII.

Цетињска читаоница

- ▶ најважнија установа културе на Цетињу
- ▶ *перо силније него мач*

Цетињска читаоница

- ▶ секретар 1881 – 1882, 45 чланова
- ▶ увећање књижног фонда – поклони (МХ, ЈАЗУ, СУД)
- ▶ 2 године: 600 књига, периодике преко 60
- ▶ прилози, статут, инвентар, дипломе

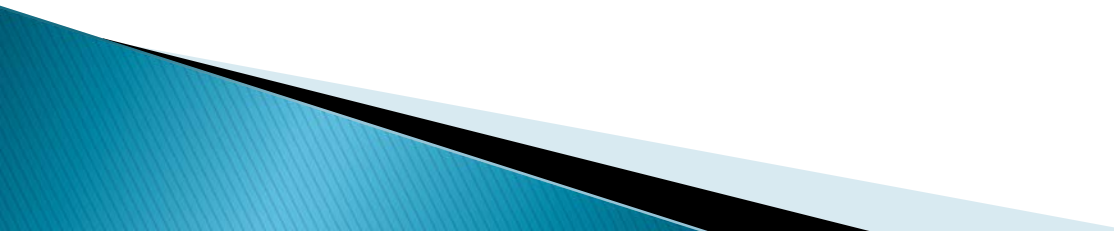
Крагујевачко читалиште

- ▶ члан Управног одбора 1884–1886.
- ▶ секретар
- ▶ члан комисије за преглед рачуна

Школске библиотеке

- ▶ очување постојећег фонда – Залиха школскијех књига која је нађена у овђ. школској библиотеци
  - ▶ набавка нових уџбеника (преко 1200)
  - ▶ пописивање књига –
  - ▶ евиденција: рачуни, поклони
-

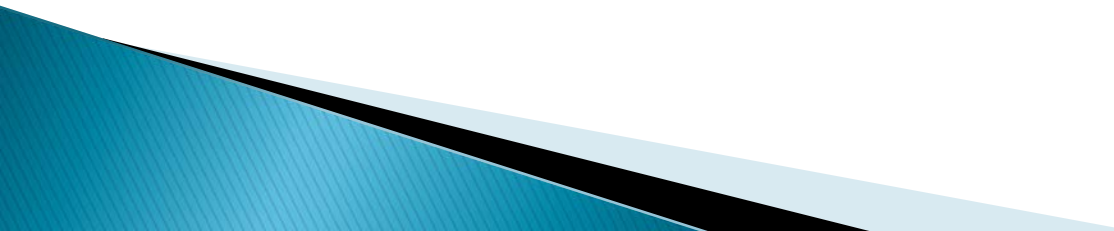
Школске библиотеке

- ▶ Браћа Јовановићи, Панчево
- ▶ Арса Пајевић, Нови Сад
- ▶ Бијал и пријатељ, Бреслав

Школске библиотеке

- ▶ Наредба којом се учитељима шаљу државом набављена учила те правила на којима се има овима руковати
- ▶ – Наредба: брижљиво руковање, чување и правилан смештај
- ▶ – Инвентар школскијех ствари: појединачно сваки учитељ
- ▶ – Правила: за руковање школскијем књигама и училима

Школске библиотеке

- ▶ Извештај о прегледу и оцени основних школа
  - ▶ школске књиге – усклађене са наставним планом
  - ▶ књиге за награђивање ученика – правично расподељене
-

Школске библиотеке

- ▶ библиотеке – уредне али непотпуне и недовољно опремљене
  - ▶ – литература
  - ▶ – часописи
  - ▶ – покретање стручних новина
  - ▶ – књиге страних аутора
- ▶ архива – неуређена, непотпуна

Лични и професионални идентитет

- ▶ нема малих и великих тема
  - ▶ има истражених и недовољно истражених стваралаца и њихових дела
  - ▶ обједињене утичу на формирање укупне културне историје српског народа
-